

DAG
EEN
ABIGAIL DEAN

Vertaling Mieke Trouw

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2024 Abigail Dean
Oorspronkelijke titel: *Day One*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2024 HarperCollins Holland
Vertaling: Mieke Trouw
Omslagontwerp: Claire Ward / HarperCollins UK
Bewerking: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: © Magdalena Russocka / Trevillion Images
Foto auteur: © Nicola Thompson Photography
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen
Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1453 1
ISBN 978 94 027 7094 0 (e-book)
NUR 330
Eerste druk april 2024

Originele uitgave verschenen in 2024 bij HarperCollinsPublishers Ltd, Londen.

Abigail Dean asserts the moral right to be identified as the author of this work.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver.
Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

DAG EEN

Ava

Ze gaf inmiddels al twintig jaar les op Stonesmere Primary School – wat voor het hoofd van de basisschool aanleiding was geweest om haar op een tenenkrommend theekransje te trakteren – en Justin en Martha waren de enigen aan wie ze het ooit zou toegeven, maar dat jaar had ze de fijnste klas die ze ooit had gehad.

De kinderen waren negen toen Ava hen onder haar hoede kreeg.

Mrs Hutchinson, die het jaar daarvoor hun juf was geweest, had haar gewaarschuwd. Sommige kinderen waren lastig, en een paar andere – Mrs Hutchinson had zich op de sportdag over de scorekaarten naar haar toe gebogen en haar vinger tegen haar lippen gelegd – hadden ze niet allemaal op een rijtje. Mrs Hutchinson haalde de namen van de kinderen tot in het voorjaarssemester door elkaar. Op haar bureau stond een Tupperware-bak. Daarin zat bleekselderij, waarop ze tussen de lessen door luidruchtig kauwde.

Ava's vorige klas noemde Mrs Hutchinson de GOR, en pas op de laatste dag voor de vakantie wilden de kinderen toegeven waar die afkorting voor stond: de Grote Onvriendelijke Reus.

Tijdens de eerste maanden waren er echter ook momenten geweest dat ze zich had afgevraagd of Mrs Hutchinson gelijk had. Toen de kinderen bij haar in de klas kwamen, vonden ze het helemaal niet leuk dat de zomer voorbij was, en oude grieven kwamen met hen mee naar het nieuwe lokaal.

In de tweede schoolweek brak Charlie Malone de neus van Oliver

Whitfield, tijdens een ruzie over de vraag wie de aanvoerder van het voetbalteam voor kinderen tot tien jaar mocht worden.

Het jaar daarvoor was de moeder van Kit Larkin overleden, maar hij had het voortdurend over haar. Elke dag stak hij zijn hand op om te vertellen hoe zijn moeder over vulkanen, staartdelingen en de Trojaanse Oorlog had gedacht.

Alicia Morden, het slimste meisje van de klas, weigerde haar hand op te steken.

Ava kon het haar niet kwalijk nemen. De kinderen waren nu eenmaal meedogenloos.

Toen Ava op een maandag in een veelkleurige jurk in de klas was verschenen, was een van de meisjes aan Tafel Windermere achteruitgedeinsd met de opmerking: 'Juf, u lijkt wel een clown.'

Het regende de hele herfst. De kinderen zaten half geïnteresseerd aan hun tafeltjes en roken naar natte hond. Hun parka's lekten plasjes water op de vloer van de garderobe.

Ze was echter niet van plan om zich uit het veld te laten slaan.

Justin was degene die het idee op die typische Justin-manier had aangedragen. Tijdens een gesprek leek hij voortdurend afgeleid te worden door een losliggende tegel of de WhatsAppgroep 'Heren van Stonesmere', maar aan het einde van het gesprek reikte hij haar een oplossing aan.

Geef die kinderen wat verantwoordelijkheid.

Haar eerste succesje was een kerstspel. Het was niet standaard dat het vijfde leerjaar een kerstspel opvoerde. Dat gebeurde nooit: Stonesmere Primary School reserveerde het podium voor de kinderen die schattig genoeg waren om de stal te bevolken, of betrouwbaar genoeg om de rol van verteller op zich te nemen.

Ava hoorde Mrs Hutchinson in de lerarenkamer zeggen dat 'sommige mensen' blijkbaar niet in staat waren om op hun beurt te wachten.

Ava's klas zette koppig door en trad op in hun eigen klaslokaal,

met de stoelen in rijen gepropt en een laken over het whiteboard. Buiten was het donker, wat de kinderen erg leuk vonden omdat ze eigenlijk al lang thuis hadden moeten zijn. Er waren twee schaapherders, een handjevol koningen, een Wijze Vrouw, zeven engelen, diverse boerderijdieren en Spider-Man. Hun rol: ze zongen een extra lange versie van het kerstlied 'Deck the Halls', en bij de zinsnede 'boughs of holly' gooiden ze papieren takken naar het publiek. Ze hadden glazen waarmee ze konden klinken bij 'fill the mead cup' en bij 'follow me in merry measure' dansten ze in een conga-rij de gang in, met Kit Larkin voorop.

Kit zat onder de glittertjes en moest zo hard lachen dat hij nauwelijks in staat was om te zingen.

Achter haar bureau keek ze met tranen in haar ogen en triomfantelijk gebalde vuisten naar de staande ovatie.

Het hele jaar maakte ze zich zorgen om Kit Larkin. Er was natuurlijk het incident met de cavia geweest (hoe minder daarover gezegd werd, hoe beter), maar er was meer aan de hand. Tijdens de lunchpauze stond hij altijd met krampachtig trekkende handen aan de rand van het schoolplein, alsof hij popelde om een bal op te vangen.

Toen ze met de klas in de rivier de Eden ging vissen, was hij de enige die niets ving. Ze had hem haar eigen forel gegeven, omdat hij dan tenminste iets in zijn emmertje had.

In januari was Kits vader met haar komen praten. Net toen ze van de vrijdagavond wilde gaan genieten, verscheen brigadier Larkin bij de deur van de klas.

Larkin was altijd vriendelijk tegen haar geweest, vriendelijker dan de meeste anderen in het stadje tegen importbewoners waren. Hij maakte een praatje met haar als ze bij een sportveld stond, als ze in de zomer bij het meer was of zich op plekken bevond waar ze zich geen houding wist te geven en niet wist wat ze moest zeggen.

Ze zette de laatste glimlach van de dag op en wenkte dat hij mocht binnenkomen. ‘Doe of je thuis bent,’ zei ze. Het drong tot haar door dat alleen zij een stoel voor volwassenen had, dus ze nam hem mee naar Tafel Bassenthwaite en twee van de kleine plastic stoeltjes.

Hij was nog in uniform. Hij droeg zwarte hoge schoenen, groot als schedels.

Even stelde ze zich voor dat hij door zijn stoeltje zou zakken: Larkin, die vernederd op de vloer zat en naar haar opkeek.

‘Zeg het eens,’ zei ze. ‘Wat kan ik voor je doen?’

Justin had met Larkin op school gezeten. Hij herinnerde zich een broodmagere einzelgänger die elk weekend ging bergbeklimmen. Volgens Justin was hij wel de laatste bij wie je aan een carrière bij de politie zou denken. Hij was eerder iemand die criminelen een hand zou geven en hun de beste route rond het meer zou wijzen.

Maar hij is politiemann in Stonesmere geworden, zei ze. Hier heeft hij voornamelijk met toeristen en koeien te maken.

Voor zover Justin wist, was Larkin getrouwd met het eerste meisje dat belangstelling voor hem had.

Ze zat in het jaar onder hem en was nauwelijks anderhalve meter lang. Voor zolang Ava zich kon herinneren had ze achter de kassa van de supermarkt gezeten, boven op een kussen dat ze van huis had meegenomen.

Larkin bracht steeds minder weekends in Borrowdale Valley door en steeds meer weekends op Old Oaks Road, waar hij een vervallen huisje renoveerde.

Soms zag Ava hem ’s avonds zijn vrouw bij de supermarkt ophalen. Zijn pet raakte dan het dak van de auto, terwijl haar muts niet boven de hoofdsteen uit kwam. Daardoor leek het of de bijrijdersstoel leeg was. Ava hoorde dat ze in het stadje Mini en Maxi werden genoemd.

Er werd gespeculeerd over hun technieken in bed, grapjes waar Justin niet om lachte, maar waartegen hij ook geen bezwaar maakte.

Toen Mini ziek werd, hielden de grapjes op. Bij de kassa werd ze vervangen door een woedende vrouw die elke poging om een praatje te maken de kop indrukte en de artikelen van de klanten over de lopende band smeed. Het kussen was verdwenen.

Dus zelfs op een vrijdagavond was Ava bereid te luisteren. Ze zou doen wat ze kon.

Larkin stak echter alleen maar een scheef bosje bloemen naar haar uit en knikte. ‘Ik wilde je bedanken,’ zei hij. ‘Voor de kerst.’

Na de dood van Kits moeder waren de feestdagen een moeilijke periode geworden. Larkin vertelde dat er het jaar daarvoor sprake was geweest van een confabulatie.

Door de manier waarop hij het zei, alsof hij niet zeker wist of hij het juiste woord gebruikte, vermoedde ze dat de term van iemand anders afkomstig was. Een psycholoog, misschien, of een therapeut.

Kit was ervan overtuigd geraakt dat zijn moeder de cadeautjes zou komen brengen. Hij had zijn verlanglijstje aan haar gericht en had erop gestaan dat ze een doosje Ferrero Rocher zouden kopen, een lekkernij die zijn moeder altijd kocht en die ze voor haar bij de kerstkousen konden zetten.

‘Dat verhaal is niet veel vreemder dan de traditionele versie,’ zei Ava.

‘Ik zie haar al voor me op die slee,’ zei Larkin.

Hij keek uit over het schoolterrein. Een paar verdwaalde schapen graasden onder de doelpalen van het sportveld. Boven het meer begon het te schemeren. De heuvels waren kaal en donker.

Toen hij zijn hoofd weer naar haar toe draaide, bereidde ze zich voor op tranen.

In plaats daarvan glimlachte hij. De glimlach ging in de lijntjes van zijn huid zitten en maakte zijn gezicht compleet.

‘Dit jaar, daarentegen...’ zei hij.

Dit jaar was Kit druk bezig geweest met de repetities voor ‘Deck the Halls’. Hij had hele weekends besteed aan het versieren van zijn

kroon. Met de kerst had hij thuis de hele voorstelling nog eens letterlijk opgevoerd.

‘Hij was een uitstekende koning,’ zei Ava.

‘Ik hoop dat je later in het jaar nog meer organiseert,’ zei Larkin. ‘Soortgelijke dingen. Toneelstukjes en zo.’

‘Ik zal er eens over nadenken. Misschien kunnen we iets doen met Pasen. En we krijgen straks Dag Een, natuurlijk.’

‘Dag Een,’ zei Larkin. Hij knikte. ‘Natuurlijk.’

Ava vermoedde dat hij zich langzaam begon te herinneren welke rol hij als kind op Dag Een had gespeeld.

Vanaf haar eerste jaar in Stonesmere was ze al bekend met Dag Een. Aan het einde van het schooljaar, in juli, voerden de oudste kinderen van de basisschool een toneelstuk op voor de vierjarigen die in september op de school zouden beginnen.

Op die manier, legde het schoolhoofd uit, was hun eerste echte schooldag in feite hun tweede, en dat was al een stuk minder eng.

Ava had haar eigen dochter, Martha, zien meespelen op Dag Een.

Omdat Marty nu eenmaal Marty was, had ze een plaats midden op het podium gekregen en mocht ze een paar zinnnetjes brullen.

Justin had een foto gevonden van zijn eigen hoofdrol. De contrasten waren hard door de belichting, maar hij had een soortgelijke positie geclaimd. Zie je dat, meisje? Wij zijn hetzelfde.

Ava had nooit een rol gespeeld op Dag Een. Ze woonde nu vijftwintig jaar in het stadje, maar ze was nog steeds een buitenstaander, zo exotisch dat Katie Malone eens had geïnformeerd naar haar herkomst. Ze was afkomstig uit Dorking en had een moeder die ze verachtte. Ze was met een rugzak en een halve lerarenopleiding uit een bus gestapt en was nooit meer weggegaan. Van iemand die uit de YMCA vertrok had ze een tip gekregen dat er een klassenassistent werd gezocht, en ze had haar rugzak op een stapelbed laten vallen en was naar de school gekuierd.

Twee maanden later werd er een timmerman ingeschakeld om de schoolbibliotheek op te knappen, en Ava kreeg de opdracht om de boeken te sorteren. Een week lang had ze in warm, stoffig licht op de vloer van de bibliotheek liggen luisteren naar Justin, die haar over zijn jeugd in Stonesmere vertelde, en had ze hem voorgelezen uit de boeken die hij als kind had gelezen, waarbij ze haar beste stemmetjes opzette.

Doorgaans ging het toneelstuk op Dag Een over het stadje. De kinderen verkleedden zich als bergkabouters, als vogels die rond het meer voorkwamen of als reisgids, een rol die altijd weer terugkwam. Ze leidden het publiek dan langs alle interessante plekjes in Stonesmere. De steegjes, die bij het meer uitkwamen en een aaneenschakeling van galerieën en koffietentjes vormden. De rugbyclub – dat jaar wederom kampioen van de North West Second Division – en het beschaafde groen van het veld waarop bowls werd gespeeld. Rondom het meer: hotels, inhammen, boerderijen, wandelaars die afdaalden van Old Man’s Edge. Hier was de scheefstaande toren van St. Oswald’s, en daar waren de langgerekte tuinen van Lake View, Crag Brow, tuinen die werden onderhouden door mensen die ergens anders woonden.

Dit jaar ging het anders.

In mei liep ze tussen de tafeltjes door met een van Marty’s ijsmutsen in haar hand. In de muts zaten eenentwintig papiertjes, en op elk papiertje was de naam van een land geschreven. De leerlingen zouden informatie opzoeken over het land dat op hun papiertje stond, zoals de hoofdstad, het aantal inwoners en het bruto binnenlands product per inwoner, en zouden daarnaast nog een paar boeiende feitjes over het land opschrijven.

Charlie had Frankrijk, maar ruilde met Alicia en kreeg daardoor China, omdat zijn vader daar eens voor zijn werk naartoe was gevlogen.

Toen het laatste strookje papier was getrokken, wachtte Ava tot

het weer rustig was in de klas en vertelde ze dat de leerlingen ook moesten uitzoeken hoe ze ‘welkom in Stonesmere’ in de taal van hun land moesten zeggen.

Charlie begroef zijn hoofd in zijn handen.

We presenteren de resultaten op Dag Een, live op het podium.

Dat was de genadeslag. Een koor van ongelovige stemmen.

Ze verzamelden zich rond de globe in de klas en ze liet de kinderen hun land opzoeken, op voorwaarde dat ze dat a) een voor een deden en b) zachtjes de werelddbol ronddraaiden, want Ned, het is echt niet nodig om de daadwerkelijke rotatie van de aarde na te bootsen.

Kit kwam naar haar toe en legde zijn hand op haar mouw. Met een serieuze, vertrouwelijke blik wenkte hij haar dichterbij, en hij liet haar vlug de naam van zijn land zien, verborgen tussen zijn handen.

‘Daar ben ik met mama geweest,’ fluisterde hij.

‘In dat geval ben je al een expert,’ zei ze.

Hij knikte ernstig en ging weer op zijn plaats zitten.

Op Dag Een keek Ava het minst uit naar het moment dat Kit aan de beurt zou zijn. Ze had hem ergens midden in de rij geplaatst. Dan had hij genoeg tijd om op dreef te komen, maar niet genoeg om niet meer te durven.

Op de ochtend van het optreden was het klaslokaal een opgewonden mengeling van schmink, zoekgeraakte rekwisieten en kostuums die in de rui dreigden te raken.

Het viel haar op dat Kit stilletjes was. Ze liep naar hem toe. ‘Fladderen er zenuwachtige vliedertjes in je buik?’ vroeg ze.

Hij dacht even na. ‘Het zijn eerder kriebelende rupsen.’

‘Dat is een veel betere omschrijving. Het is geen leuk gevoel, maar ik zal je een geheimpje vertellen. Het is fijn dat je ze voelt, want dat betekent dat dit belangrijk voor je is.’

Tien minuten voordat ze het podium op moesten zetten ze hen in het lokaal op een rij. Ze stelde hen gerust, en daarna liepen ze over het schoolplein naar de gymzaal. Grote wolken die door een kind getekend leken te zijn schoven voor de zon, waardoor de grond een andere kleur kreeg.

Ze volgden haar over het gangpad tussen de plastic stoelen en keken naar hun gympen. Eenmaal op het podium zochten hun ogen naar hun ouders. Zelfs de brutaaltjes – zelfs de Charlie Malones van deze wereld – stonden te trillen.

Ze had gewaarschuwd dat dit kon gebeuren: het formaat van een ruimte kon veranderen als je zenuwachtig was. Ze had gezegd dat de zaal waar ze gymles kregen en waar prijzen werden uitgereikt naar alle kanten groter kon worden.

‘Tegen de tijd dat je aan de beurt bent, is de zaal misschien wel zo groot als een stadion,’ had ze gezegd.

‘Old Trafford?’ vroeg Kit.

‘Misschien nog wel groter,’ antwoordde ze.

In de laatste seconden voor het optreden daalde er een nerveuze stilte over de zaal neer. Grootmoeders zochten naar papieren zakdoekjes. Ouders keken met samengeknepen ogen naar digitale camera’s. Kleine broertjes en zusjes stonden bij hen op schoot, oudere broers en zussen stonden in hun middelbareschooluniform overduidelijk verveeld naar hun telefoon te staren.

En hier, voor al dat publiek, stond haar klas.

De kinderen keken met grote ogen de zaal in. Ze beten op hun vingers en wachtten tot zij het woord zou nemen.

Ze knielde voor hen neer en liet haar blik over eenentwintig paar ogen dwalen. Haar lippen vormden geluidloos het woord ‘klaar?’, maar haar ogen zeiden: ik weet zeker van wel.

De middelbare school had een leerling beschikbaar gesteld om de podiumlichten te bedienen. Het was Samuel Malone, een andere telg uit het Malone-geslacht, die bijna tien jaar eerder bij Ava in de klas

had gezeten. Op zijn negende had hij met een verwaand glimlachje en nieuwe sportschoenen vooraan in de klas gezeten en vragen gesteld waarop hij het antwoord al wist. Nu zat hij met een zonnebril boven op zijn hoofd op het podium en leek de puberteit zijn persoonlijkheid kleiner te hebben gemaakt.

Ze knikte naar Samuel, en de klas werd belicht.

Op haar vingers telde ze af: drie, twee, één.

Alicia Morden was als eerste aan de beurt. Alicia was niet bepaald expressief, maar ze sprak met een luide, heldere stem, bedoeld om de grootouders achter in de zaal bij de les te houden.

'Bonne journée!' riep Alicia, en daarmee kwam alles op gang.

Er waren alleen nog maar staanplaatsen over. Ze wierp een blik over haar schouder en zag dat ouders geluidloos hun lippen meebevoegen omdat ze de tekst door al die repetities uit hun hoofd kenden. Zelfs de tieners glimlachten. Marty was echter nergens te bekennen. Nog niet. Justin was er ook niet, maar dat had ze ook niet verwacht. Hij had het druk met een nieuwe opdracht – er was altijd wel een nieuwe opdracht. Mr Stonesmere wist dat je in zo'n klein stadje nooit klussen moest weigeren.

Maar Marty...

Misschien kwam ze nog.

Tot een jaartje geleden zou Ava er niet aan hebben getwijfeld of Marty aanwezig zou zijn. Ze had haar door en door gekend. Het kwam nog weleens voor dat ze wakker werd en wist dat Marty ook wakker was. Dan deed ze het licht in de gang aan, als een soort signaal, en wachtte ze tot Marty zich in de keuken bij haar zou voegen. Ze was het soort moeder geweest dat dingen zei als: in dit gezin hebben we geen geheimen voor elkaar.

En heel lang was dat ook zo geweest.

Er zat zweet in haar knieholten en in de plooiën onder haar borsten. De nooduitgang links van het podium was gesloten. Ze wist

zeker dat die deur open was geweest. Ze zwaaide naar Mr Heron, aan het einde van de eerste rij. Ze wees op de nooduitgang en wuifde zichzelf koelte toe.

Hij knikte en sloop naar de deur.

Jules had Duitsland getrokken en had een pretzel meegenomen.

Ava had Jules een maand lang gesmeekt om luider en langzamer te praten. Ze had gezegd dat ze moest doen alsof ze haar tekst vanaf een boot in het midden van het meer naar de oever moest roepen.

‘*Willkommen* in Stonesmere,’ brulde Jules.

Ava verborg haar glimlach achter haar hand. Ze zou die kinderen missen. Dat was meestal zo. De zoveelste groep mensjes die haar klaslokaal uit marcheerde. Het afgelopen jaar had ze de kinderen vijf dagen in de week gezien. Dat was niet niks, toch? Of misschien werd ze wel oud en sentimenteel, precies zoals Marty zei. Ze keek de hele rij kinderen langs, die nu allemaal tien jaar waren. Ze hadden elke verjaardag gevierd met een Colin the Caterpillar, een chocoladebiscuitrol in de vorm van een rups. Ava kocht die biscuitrollen altijd in de supermarkt, om te voorkomen dat het ene kind een betere verjaardagstaart meebracht dan het andere. Ze herinnerde zich met een steekje in haar hart dat Leah Perry eens een biscuittaart met slagroom en jam had meegebracht die over de datum was, en ze probeerde zich deze kinderen over tien jaar voor te stellen: ouder en slimmer, gladder en treuriger. Waarschijnlijk maakten ze hun ouders het leven zuur. Er waren dagen dat ze een hekel aan Stonesmere had, maar ze vond het leuk dat het plaatsje zo klein was dat ze haar leerlingen jaren later – decennia later zelfs – kon tegenkomen. Dan waren ze dertig centimeter gegroeid en liepen ze achter hun ouders aan door de supermarkt, of hadden ze hun eerste baantje en spaarden ze voor een interrailpas voor de zomer na hun eindexamen. Dan maakten ze een praatje met haar, en al veinsde ze enige ergernis – het zou fijn zijn om eens een boodschap te kunnen doen zonder aangesproken te worden – na afloop van die gesprekjes gloeide ze altijd van trots.

Inmiddels waren ze bij China. Het liep allemaal gesmeerd. Ze zag dat Kit zenuwachtig met zijn handen begon te trekken. Hij was bijna aan de beurt. Ze probeerde zijn blik te vangen en een gek gezicht te trekken, maar hij keek naar de grond.

Vanaf de deuren klonk het geluid van metaal op steen, zo hard dat een paar van de leerlingen op het podium die kant op keken.

Mr Heron worstelde verbijsterd en met een rood gezicht met de nooduitgang.

Het volgende moment hoorde ze achter zich iets bewegen, en ze keek het gangpad in.

Helemaal achterin, in de deuropening van de gymzaal, stond een man met een driepoot in zijn handen. Hij droeg een of ander hoofdedksel.

Ze stak haar duim op naar Charlie Malone, een teken dat hij ondanks de afleiding door mocht gaan. Als dat de fotograaf is, dacht ze, dan hoeft hij de volgende keer niet meer terug te komen.

Wat een eikel, dacht ze.

Charlie maakte een sierlijke buiging, en Ava hief haar ogen ten hemel. Er zat altijd zo'n kind in de klas, en doorgaans lag dat aan de ouders.

Kit stapte naar voren. Hij zei niets. Zijn kalmte maakte plaats voor verwarring. Hij staaarde langs haar heen naar de ingang van de zaal.

Ze volgde zijn blik. Ze strekte haar hals om langs de lenzen en glimlachjes te kijken en kreeg een afkeurende uitdrukking in haar ogen. Wat was er aan de hand?

Een overijverige grootouder sprong van zijn stoel.

Die fotograaf stond nog altijd in het gangpad te prutsen.

Op het moment dat ze zich omkeerde hoorde ze het kabaal, een luide aanslag op de trommelvliezen, en toen ze zich weer naar het

podium draaide, waren de gelaatsuitdrukkingen van de kinderen veranderd.

De man die ze voor de fotograaf had aangezien stond nog altijd achter in de zaal. Het voorwerp in zijn hand was echter geen driepoot. Hij hield het tegen zijn schouder en staarde door het vizier. Hij richtte de loop op het podium, over het publiek heen. Hij droeg een motorhelm waarvan de klep gesloten was. Hij herlaadde zijn wapen, draaide zich naar links en opende het vuur op de toeschouwers, van wie sommigen nog op hun stoel zaten en anderen net opstonden.

Haar knieën knikten. Ze keek om zich heen of ze Marty zag. Marty, die had beloofd dat ze zou komen. Marty, die aan de keukentafel had gezeten en had gezegd: natuurlijk. In plaats van haar dochter zag ze een muur van gezichten, opengesperde, wanhopige ogen, elke vorm van beleefdheid verdwenen. Ze probeerde tegen de stroom in te lopen en belandde vervolgens op de vloer, onder de schoenen van anderen.

In het gangpad lagen mensen die zich niet bewogen of juist weg probeerden te kruipen. Anderen verzamelden stoelen om zich heen, alsof ze een fort wilden bouwen. Diep uit de chaos kwam het geluid van het geweer, te luid om het te kunnen lokaliseren. Het lawaai weergalmde tot in haar diepste wezen en schudde haar organen heen en weer.

Tussen de stoelen door zag ze de kinderen, die doodsbang op het podium bij elkaar waren gekropen.

Nou, vooruit dan.

Sta op.

JAAR ACHT

Marty

Nog lang na mijn vertrek uit het stadje vroegen mensen me naar het bloedbad van Stonesmere, en als ze er niet naar vroegen, zouden ze dat graag doen. Als ik mijn paspoort overhandigde of op een formulier mijn geboorteplaats moest invullen, gebeurde het. Met een ernstige blik keken ze nog een keer naar me, alsof het stadje misschien iets op mijn gezicht had achtergelaten.

Bij de receptie van een hotel legde een vrouw haar hand op de mijne, en ze zei dat ze het heel erg vond.

Tijdens een ellendige teambuildingsdag golfde er stilte langs de cirkel van stoelen.

Aan een lege bar keek de barkeeper met samengeknepen ogen naar mijn legitimatiebewijs voordat hij lang en laag floot. ‘Kende je iemand van die mensen?’ vroeg hij.

Ik schudde mijn hoofd en bestelde nog eens.

Het verraste me nog steeds: niet alleen dat hij teleurgesteld was, maar dat hij het niet eens probeerde te verbergen.

Ik had er dus op voorbereid moeten zijn. Het was slechts een kwestie van tijd geweest. De waarheid was dat ik laks was geworden. Na het gerechtelijk onderzoek kocht ik een nieuwe telefoon. Ik zocht mijn naam niet meer online op. Ik droeg een kort, recht afgeknipt kapsel. Ik bewoog me binnen de grenzen van een voorspelbaar leven. De flat, omsloten door identieke andere flats. De bar, zo donker dat je met je ogen moest knippen, waar ik hetzelfde zwarte uniform droeg als alle andere meisjes. Het gezelschap van mijn ra-

dio's, naast het bed en bij het keukenraam. Het wiegen van de metrocoupé, waarin het dag noch nacht was, maar waar altijd felle lampen brandden, veel lawaai klonk en slechts weinigen van hun telefoon opkeken.

Op de avond dat het gebeurde waren er vertragingen.

Ik zat in een taxi, ergens midden in de stad, aan het einde van een late dienst. Ik keek naar de lichten van de gebouwen, de namen van de straten, de ene postcode die met een flits overging in de volgende.

De chauffeur keek naar me. Hij had het over de staat van de wegen, het verkeer en apps, maar al die tijd keek hij in de achteruitkijkspiegel naar me, eerst met een nieuwsgierige blik, vervolgens met een triomfantelijke. Toen hij bij een verkeerslicht stilstond, draaide hij zich naar me om.

'Volgens mij ken ik jou,' zei hij.

Er was een tijd geweest dat ik makkelijk glimlachte, en dit was de glimlach die ik opzette. Een lach die bij winnende doelpunten en schoolreisjes hoorde.

De manager van de bar zei al heel lang dat ik vaker moest lachen. Zo ellendig kan het allemaal niet zijn, zei hij dan.

'Ik heb een doorsneegezicht,' zei ik.

'Ben je hier opgegroeid?' vroeg de chauffeur. Hij gebaarde naar een plaat beton waarop een slordige stapel steiger materiaal lag.

Ik denk dat ik moe was. Moe en trots. Ik wilde horen hoe mooi het was. Hoe geweldig het moest zijn geweest om op zo'n plek op te groeien.

'Nee,' antwoordde ik. Ik deed mijn ogen dicht en waadde de koelte van het meer in. Dat deed ik soms. Ik was al een paar jaar niet meer in Stonesmere geweest, maar in gedachten ging ik voortdurend terug. Ik verheugde me erop als ik in bed stapte en genoot als ik de kleuren weer zag komen. Dan besloot ik: vandaag is het winter, en dan zag ik de kerstetalages, bespoten met kunstsneeuw als omlijsting van engelen en kerststalletjes. Dan zag ik de toeristen kerstbal-

len en kaarsen oppakken, alsof ze iets van onze warmte mee naar huis konden nemen.

‘Ik ben in het noorden opgegroeid,’ zei ik. ‘Het Lake District.’

‘Het Lake District. Waar precies?’

‘Stonesmere,’ antwoordde ik.

‘Stonesmere.’

‘Ja.’

Het licht was op groen gesprongen, maar er stond niemand achter ons. De chauffeur perste zijn gezicht tussen de voorstoelen en keek me uiterst nieuwsgierig aan.

‘Ik hoorde dat het allemaal heel anders verliep dan ze zeiden,’ zei hij.

Ik wist dat ik nog altijd vriendelijk keek, maar binnenin voelde ik de oude paniek, een gevoel dat lang had gesluimerd, maar nu weer begon op te spelen.

‘Daar weet ik niets van,’ zei ik.

‘De schutter is erin geluisd,’ zei de chauffeur. ‘Dat heb ik gehoord.’

Ik zei niets.

‘Als die schietpartij al heeft plaatsgevonden,’ zei de chauffeur.

‘Wie zal het zeggen.’

Hij draaide zich weer naar de weg.

‘Ze hebben dat joch net vrijgelaten,’ zei de chauffeur. ‘Dat heb ik gelezen. Het joch dat ze heeft ontmaskerd.’ Hij zweeg even triomfantelijk en trommelde met zijn handpalm op het stuur. ‘En dat werd tijd ook.’

Toen ik uit de taxi stapte, voelde ik zijn ogen nog op mijn rug branden. Ik liep de haveloze trap op en wandelde over de galerij met voordeuren van onbekenden.

In het gebouw gingen lampen aan, en in het licht begonnen de mensen aarzelend aan de nieuwe dag.

Ik sliep ’s nachts niet veel. Het was mijn taak om de late dienst te draaien, de kas op te maken en alles schoon te maken, en ik ging met

de eerste metro naar huis. Het maakte niet uit of het druk of rustig was in de bar. Op het bordje buiten stond dat we om vier uur 's ochtends dichtgingen, dus dan sloot ik af. De manager noemde me een masochist, maar ik had plezier in de klusjes. Glazen oppoetsen, bankbiljetten tellen.

De manager vertrouwde me omdat ik onopvallend was, zei hij. Dat zei hij aan de telefoon tegen zijn vriendin, die ook barkeeper was en vergeleken met mij bijzonder opviel. Dat was de reden waarom ik geschikter was voor late diensten, legde hij aan haar uit.

Vroeg in de ochtend ging ik terug naar mijn flatje en ging ik aan tafel zitten om te ontbijten. Ik viel in slaap met het geluid van voetstappen langs mijn deur en het langzaam rijdende verkeer op de weg beneden.

Die ochtend maakte ik thee en toast klaar en ging ik met het scherm van mijn telefoon naar beneden aan de keukentafel zitten. Tijdens de bezichtiging had de makelaar me uitgelegd dat de tafel kon worden uitgekapt als ik gasten kreeg. Als ik gasten kreeg: dat vond ik wel leuk.

Ik nam de thee mee naar bed en legde mijn telefoon op het krukje dat als nachtkastje fungeerde. Daarna probeerde ik Stonesmere op te roepen. Het meer, Crag Brow – elk beeld was welkom, maar het stadje was ongrijpbaar. De straten waren niet compleet. De matras ging met me mee, verankerd aan mijn ruggengraat. Na een halfuur pakte ik mijn telefoon weer op. Ik moest me schrap zetten voordat ik zijn naam intikte, omdat ik wist dat ik zijn gezicht vele malen te zien zou krijgen.

Er waren nog steeds mensen die dachten dat hij een martelaar was die voor de waarheid had geleden. De arme ziel. De held van de taxichauffeur: de jongen die hen had ontmaskerd.

Ik had de brieven die hij kreeg weleens willen lezen. In gedachten zag ik precies hoe tevreden hij keek als hij ze op dat vreselijke bed openmaakte. Toen hij werd veroordeeld, had ik veel tijd besteed aan

lezen over de gevangenis. Ik las oude blogs en adviezen voor bezoekers. Ik zocht naar foto's van de cellen. Waarschijnlijk wilde ik hem in gedachten voor me zien. Ik las dat hij maar anderhalf uur per etmaal zijn cel uit mocht en dat hij slechts beperkt toegang had tot het internet.

De chauffeur had gelijk. Bovenaan de zoekpagina stond een nieuwsartikel, een nieuwe toevoeging, en mijn bloed hield even op met stromen.

Ze hadden een foto gebruikt die ik nog nooit had gezien.

Hij schudde de hand van een gevangenvaarder en hield een velletje papier in zijn hand. Hij had als eerste een gevangeniskrant gemaakt. Zijn glimlach was uiterst timide. Hij droeg een pak waarin hij eruitzag als een kind op een bruiloft. Hij had zich goed gedragen.

En sinds vorige week was hij op vrije voeten.

Dat was ook iets waarop ik voorbereid had moeten zijn.

Buiten was het verkeer in beweging gekomen. Het spitsuur was bijna voorbij. De motoren brachten brullend de rotoren in beweging. Het stadje doemde door een zomerse nevelsluier op.

Niet hier, dacht ik. Niet dit beeld. Het was echter al te laat. De slaapkamer viel weg. De geuren van de versnellingsbakken verdwenen, verjaagd door de wind vanaf het meer. Ik was al terug op het schoolplein en rende zo hard ik kon.